

Zabavne stvari.

Nos.

Ruski spisal N. V. Gogolj, preložil L. Gorenjec, Podgoričan.

(Dalje.)

Ko je Kovalev uže hotel ukazati, da se odpelje v redarski urad, prišlo mu je na misel, da bi ta slepar in ničemnik, ki je uže o prvi priliki vél se tako nevestno, zopet utegnul umekniti se in kakor koli izgubiti iz mesta, — a potlej bi vse iskanje bilo nevspešno, ali pa bi raztegnilo se, česar Bog varuj, na mesec dni. Naposled, kar je podoba kazala, umelo ga je le nebo. Sklenil je, da se odpelje naravnost k novinarskemu odpravníštvu, zato da še o pravem časi spiše oznanilo in natančno popiše svojega nosa vse lastnosti, po katerih bi vsakdo, kedor bi sestal se z njim, takoj lahko primeril ga njemu, ali vsaj zvedel, kje biva. Po tem odloku je izvoščeku ukazal, naj odpelje ga k časnikarskemu odpravníštvu, a vès pot ni prenehal s pestjo suvati ga v hrbet in priganjati: „Vôzi, podlec! Urno, slepar!“

„Uh, barin (gospod)!“ — oglasil se je izvošček, odmajeval je z glavo in z vajeti natezal konje, ki so dlako imeli daljšo, nego jo ima kak navaden belec. Voz je naposled ustavil se, a Kovalev je huknil in odhitel v malo sprejemno sobo, kjer je siv uradnik v starem fraku, imel je naočnike, sedel za mizo, med zobmi držal pero in prešteval oddane medne novce.

„Kedo tukaje sprejemlje novce?“ — vprašal je Kovalev o krik. „A, zdravstvujte!“

„Moja čestitost“ — odgovoril je sivi uradnik, na minoto pogledal k višku, a zopet zameknil pogled v rzsuto število novcev.

„Jaz bi rad, da bi nekaj pripisali...“

„Osvobajajte, potrpite malo“ — opomnil je uradnik; stavil je z eno roko številke na papir, s prsti leve roke pa je naočnike pomikal nad račun. Lakaj, ki je z obšivom in drugo vnanjostjo kazal, da biva v aristokratskem domu, stal je blizu mize, držal je pismice v rokah in jel kazati svojo tožbo: „Verujte, sudar (gospod), da kuja (kuzla) ni vredna osem grošev, to je, jaz bi za njo ne dal osem grošev;* a grofinja hoče, uh, za Boga, milega, hoče — a dejte, kdo bi jo pogovoril, sto rubljev za njo! Da je treba poštene besede, samo dejte, kakor jaz sedaj govorim z vami, to so ljudske zabave, ki so popolnoma nevestne: uže dolgo časa lovec redí to prepeličarico ali tega pudlja; ne mara petih stotih za-njo, tisočino daj, ali samo zato, da bi kuja bila znamenitejša.“

Čestiti reditelj je to poslušal resnega obraza in takoj je zameknil se v račun, koliko je črk v donesenem oznanilu. Ob stranéh je stalo mnogo staruh, kupčijskih pomočnikov in vratarjev z listki. V nekem lističi je bila opomnja, da iz službe izpuščajo kočijača trezvega života; nekega drugega lističa predmet je bil malotrajna kalesa, pripeljana 1814. leta iz Pariza; v nekovem listku so odpuščali devetnajstletno služnico, ki je s perilom pečala se, pa znala je tudi druga dela; v nekem pismu je bila beseda o krepkih drožkah; zopet v drugem o mladih, iskrih konjih s sivimi lisami med belo dlako, da je sedemnajst let tega, kar so porodili se; zopet o novih prejetjih repnega in retkvinega semena; o plačilih z vsemi stroški vred; o dveh konjskih stajah in o prostoru, kjer je mogoče ustanoviti izborna brezovo ali jelovo sadišče; da tù in tù je vabilo, kjer lahko, kdor želi, kupi stare podplate; o oznanilu, da je

prilika oglasiti se prekupstvu vsak dan od osme ure zjutraj do treh popoldne. Soba, kjer je vse to občinstvo mudilo se, — soba je bila mala, zrak v njej je bil nenavadno gost; kolegijski prisednik Kovalev pa ni mogel uživati takove smeraje, zato je zatisnil usta z robcem, nos pa, Bog zna, kodi je blodil.

„Milostivi gospod, dovoljajte, nečesa bi Vas poprosil... moja sila je velika...“ — povedal je naposled nestrpno Kovalev.

„Takój! — Dva rublja in tri kopejke! — Ta trenotek! — Rubelj — šestdeset in štiri kopejke!“ — narekal je sivi gospod in staruham in služabnikom napise metal v obraze. „Ali vam je po godu?“ — povprašal je naposled, ko je obrnil se v Kovaleva.

„Prosim...“ — opomnil je Kovalev — pripetila se je neka ničemnost ali prigodilo se je prav za prav neko sleparstvo — jaz doslé ne morem nikakor najti... Prosim samo, da bi pripisali, da je ta, ki je mene osramotil, sam tak in tak podlec, da bi temu sleparju dali vredno nagrado.“

„Račíte, povedite, kako se piše Vaša rodbina?“

„Ne, kakova rodbina? — To ni mogoče meni. Jaz imam mnogo znancev?!: Čehtireva, državna svétnica, Pelagija Grigorevna Potočina, štabnega častnika soproga... Takoj pripoznavam, Bog varuj! kar zapišite: kolegijski prisednik, ali še razločnejše: proslavljen z majorsko častjo.“

„Ali je pred ubegom bil to Vaš sluga?“

„Da, sluga! to bi še ne bilo tako hudo ničemništvo! Pobegnil je in ostavil me... nos...!“

„Hm! kako čudovita rodbina je to! I na večé priporočilo ta G... Ali je Nosov okradel Vas?“

„Nos, to je... Vi ne umejete! Nos, prav moj nos je izginil, ni znano, kam. Hudoba je pošalila se z menoj!“

„Kako je zgubil se? — jaz ne morem pošteno umeti tega!“

„Jaz Vam ne morem dopovedati, kako; nu, kar znam, pred malim časom se je vozil po mestu in pravi, da je državni svetnik. Prosim Vas, da bi ojavili, kdor bi ga ulovil, da bi ga préd-me pripeljal nemudoma, na moč naglo Pomislite sami, kako je meni brezi tako važnega telesnega uda. To ni tako, kakor je, če človeku manjka na nogi mazinca, ki je tičal v čevlji in živa duša ne zna, da ni več ga. Jaz se ob četrtkih mudim v družbi državne svétnice Čehtirove; Podtočine Pelagije Grigorovne, ki je bila štabnega častnega soproga, in nje jako krasne hčere; — to so posebno zanimljive znanke; le pomislite sami, kako mi je.“

„Ne morem se takovega pokazati nobeni.“

(Dalje prihodnjič.)

Naši dopisi.

Od Sv. Vida nad Cerknico 17. okt. (*Letina in sadjereja.*) Letos se more tukaj po hribskih vaséh skoraj slaba letina imenovati; žita se je malo pridelalo in še to slabega zrnja. Dobro vendar, da so po nekaterih drugih krajih boljši pridelki bili, da se bo vsaj zamoglo po ceni žito kupovati, sicer se ve da bi mogli le kaj prodati, ker uže drugi razni stroški dohodke presežejo. Sena se je tudi le srednje dobilo; ki se je pa kolikor toliko z otavo in slamo nadomestilo. Za krompir je tudi le bolj slaba letina, ker mu je bila najboljša dôba za rast presuha in enkrat pa prevlažna. Fižola se pa uže 5 let skoraj ni nič pridelalo; da ga uže ne velja več saditi. Za skuho (zelje, repo, korenje in grah) je srednja letina, ravno tako nič boljša za sadje. Sadjereja se je tam pa tam precej povzdignila; a po mnogih krajih je še

*) Dve kopejki.

vendar zeló v zanemarjenem stanu. Ako se k temu nagovarjajo, pravijo; dobro bi bilo, a ni časa. Tako sadje bi bilo le za oskrbovati, ko bi družega dela ne bilo. S takimi in enakimi odgovori se pač malo sadjereja ceni. Za nabiranje pešek se vendar malo ali celó nič časa ne potraži, ker jih kaj lahko otroci nabirajo. Posebno bi se morali šolski otroci od septembra skoraj do božiča vsak dan k temu opominjevati, in naj bi se jim šolske reči ali kaki sold za-nje dajale, ker prav zastoj jih tudi ne marajo nabirati, in če se vsak dan ne opominjujejo. Jaz sem jih na ta način uže do sedaj 4 litre nabral, ker se je, kakor sem uže omenil, le srednje sadja letos dobilo. Peške naj se zdaj vsejejo v vrste, dokler še ni snega in zemlja zmrzla.

Iz Ljubljane. (Iz zadnjih 3 sej deželnega zbora kranjskega), katere so bili zadnje tri dni minulega tedna, namreč dne 16., 17. in 18. t. m., omeniti nam je danes najvažnejših dogodeb. Med temi je:

a) prememba šolske postave o vplačevanju k stroškom normalno-šolskega zaklada tako, da se bodo v prihodnje tudi ljudske šole ljubljanskega mesta vzdržavale na stroške normalno-šolskega zaklada; nasproti pa bode tudi ljubljansko mesto z vso drugo deželo skupaj pokrivalo z enakoličnimi prikladami primanjko tega zaklada. Po tej postavi bo tedaj tudi južna železnica pri svojih davkih plačevala tolike šolske priklade, kakor vsa druga dežela. — Ker se je poleg tega sklenil poseben deželski davek 3 gold. od porabljenega hektolitra žganja in se od tega davka pričakuje dohodkov nad 30.000 gl., znižale se bodo vse deželske priklade memo lanskega leta za 4 odstotke.

b) Pri zgradbi novega muzealnega poslopja kazalo se je uže zdaj prekoračenje prvotnega proračuna 200.000 gl. za 36.000 gl., akoravno se je pri oddajanju stavbenih del prihranilo 23.000 gold. — Po predlogu finančnega odseka, katere je v zbornici zagovarjal dr. Poklukar, ustaviti se imajo kolikor moč takoj vse one nova dela, katera so vzrok prekoračenju prvega proračuna, in le za slučaj, ako bi hranilnica ali drug dobrotnik prevzel na-se večidel pokritja vsled prekoračenja narastlih večih stroškov, dovoljuje se še večji kredit do 10.000 gold.

c) Nadalje sprejel se je v 12. in 13. zborovi seji spremenjen načrt gosp. Svetčeve postave o sodelovanju deželnega zastopa pri porabljevanju rezervnega zaklada ljubljanske hranilnice, po katerem bi imel zdaj deželni odbor, čegar zastopnik se ima vabiti k hranilničnim občnim zborom, pravico ugovora, in ako bi se mu zdelo, da se oni zaklad prav ne obrača, pravico pritožiti se zoper take sklepe pri deželni vladi, oziroma zoper njene naredbe pri ministerstvu.

d) Pri ustnem poročilu o zopetni vpeljavi slovenščine pri vseh deželnih uradih pokazal se je poslanec Deschmann zopet starega nasprotnika narodne enakopravnosti, sanjalo se mu je tudi nekaj o nekem sklepanju deželnega odbora, pa po zeló ostri razpravi, katere so se vdeležili razun poročevalca dr. Poklukarja gg. dr. vitez Bleiweis, Murnik in deloma bar. Apfaltrern, dokazalo se je, kako zeló se je motil posl. Deschmann, pa tudi kako krivo se je izvršil v deželnem odboru celó sklep Deschmannove stranke o tej zadevi. Pri tej priložnosti pa je poročevalec dr. Poklukar tudi odločno in vspešno zavrnil neko ponavljanje vedeževanje barona Apfaltrerna, da je gledé deželnega gospodarstva: „nekaj v zraku in da pride do poloma“, „da on vé veliko reči, da jih pa noče povedati, ker bi se s tem oškodovala deželne koristi“ itd. — Vspeh tega, da je dr. Poklukar tako splošno očitjanje breznavajanja najmanjšega dokaza oestro zavrnil, in da je potem tudi klub narodnih poslancev zahteval pri baronu

Apfaltrernu pojasnil, bil je ta, da je mogočni baron stvarno vse svoje očitjanje preklical v zadnji seji.

e) Vprašanje zarad lastne režije na Studencu se je tudi rešilo po vsem prav gledé na še ne dognano zrelost tega važnega vprašanja v smislu večine dotičnega odseka, tako, da se povsem varuje korist dežele.

Gledé razprave tega vprašanja ne moremo prikriti obžalovanja, da je razprava tako strogo gospodarskega vprašanja deloma postala osebna, gotovo le na škodo stvari sami.

Po tej točki tekle so razprave še le po vsem mirno, in naglašati imamo izmed predmetov daljne razprave dva jako važna, in to prvega, ki zadeva predloge upravnega odseka (poročevalec g. dr. Samec), v katerih se navaja pet pomočkov zoper cigane, — drugič pa zopet poročilo upravnega odseka (poročevalec dr. Poklukar), vsled katerega je zbor sklenil važne premembe naročiti deželnemu odboru pri močvirski postavi, zadevajoče povekšanje neposrednjega vpliva deželnega odbora v močvirskem odboru, dalje sprejem popravkov gledé močvirskega ozemlja, prememb o volilnih skupin, olajšave zborovanja in vpeljavo močvirskih pododborov.

Konečno zanvalil se je deželni glavar gosp. deželnemu predsedniku, ta deželnim poslancem, g. Svetec pa g. deželnemu glavarju za podporo in sodelovanje in z „živio-klici“ na cesarja bil je v soboto popoludne krog 2. ure za letos sklenjen zbor, ki se sme zadovoljno ozirati na dolgo vrsto velevažnih naredeb na blagor naše dežele.

— („Velika Pratika za leto 1885“), katera je prišla na svitlo v Blaznikovi tiskarni pred nekaj tedni, prinaša razun koledarskega dela in lepo vrsto zastavic tudi mnogo podučnega in 5 lepih podob, namreč: podobi prerano umrlega kanonika dr. Gogole, uže imenovanega knezoškofa ljubljanskega, in pa pokojnega Blaža Potočnika, župnika v Šentvidu nad Ljubljano; nadalje podobe nove državne zbornice od zunaj, in zbornična dvorana od znotraj, in konečno dvorna palača na Dunaji, obris, po katerem se je prezidavanje pričelo predzadnje jesen. „Pratika“ prinaša na dalje lepo vrsto gospodarskih skušenj in „pogovor pod lipo“, tako, da se našemu slovenskemu ljudstvu za male krajcarje prodaja v resnici prav mnogo zanimivega in podučnega.

— (Klub deželnih narodnih poslancev) izvolil je pred svojim razhodom, kakor minulo leto, tudi letos svoj izvršilni odbor, ki ima v njegovem imenu poslovati do prihodnjega zasedanja. V ta odbor izvoljeni so gg. poslanci: dr. vitez Bleiweis, Grasselli, Klun, Murnik, dr. Poklukar, Svetec, Šuklje, dr. Vošnjak in Robič.

— († Gospod oče Andrej Kržič), redovnik sv. Frančiška v Ljubljani, umrl je minulo soboto dopoludne po dolgem bolehanju. Naj v miru počiva!

— († Naš rojak Franc Židan), telegrafijski tajnik v Črnovicah, umrl je tam 15. septembra in spominjaje se svoje domovine je zapustil ubogim svoje rojstne vasi Selo pri Ljubljani, in pa ubogim ljubljanskim 1000 gl.

— (Presvitli cesar) podarili so za zgradbo nove cerkve v Sori pri Medvodah iz svoje privatne blagajnice podporo 400 gold.

— Ob priliki prodaje bikov in junic čistega muricodolskega plemena 18. t. m. potom javne dražbe so kupili bike sledeči gospodarji: Jernej Jernejčič iz Laz, Alojzij Lavrenčič iz Postojne, Anton Pirnat iz Borovnice, Jurij Polanjšek iz Belepeči, Janez Korčar iz Hotederšice in Andrej Renškar iz Brezovce. Junice so kupili: Štef. Habe iz Goč, Franc Oven iz Podsmereka, Jože Gorše iz Podturna in Bernard Kovačič iz Sodrašice.